

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ - ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Ν. ΑΧΑΪΑΣ

ΑΘΗΝΑ 12/04/17

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

**Θέμα: «Νομοσχέδιο στη Βουλή για την Παιδεία - Ομοτιμοποιήσεις - Πρόταση
θέσπισης κριτηρίων για την Ομοτιμοποίηση μελών ΔΕΠ»**

Σχετικά με τη συνημμένη επιστολή, μέσω email, παρακαλείσθε για την επαλήθευση ή τη διάψευσή όλων όσων εμπεριέχονται σ' αυτή. Το θέμα ενδιαφέρει αρκετούς συμπατριώτες και συγκεκριμένα μας το έθεσε ο κος Γιάννης Ματσούκας, Καθηγητής Χημείας, email: «imats@upatras.gr» και μάλιστα ζητά να του μεταφέρουμε την απάντηση του αρμόδιου Υπουργού.

Ο αναφέρων βουλευτής

**Νικόλαος Ι. Νικολόπουλος
Βουλευτής Αχαΐας
Πρόεδρος Χριστιανοδημοκρατικού
Κόμματος Ελλάδος**

Α ΓΕ

----- Πρωθυμμένο μήνυμα -----

Από: John Matsoukas <imats@upatras.gr>

Ημερομηνία: 10 Απριλίου 2017 - 7:07 μ.μ.

Θέμα: Νομοσχέδιο στη Βουλή για την Παιδεία - Ομοτιμοποιήσεις -

Πρόταση θέσπισης κριτηρίων για την Ομοτιμοποίηση μελών ΔΕΠ

Προς: Νίκος Νικολόπουλος <ninikolopoulos@gmail.com>

Σας γνωρίζω επιστολή μου στον Υπουργό Παιδείας, με απόψεις και πρόταση για τη διαδικασία των Ομοτιμοποιήσεων μελών ΔΕΠ του Πανεπιστημίου. Είναι ανάγκη η νομοθετική ρύθμιση. Παρακαλώ για τις ενέργειές σας, εν όψη της ψήφησης του νόμου για την παιδεία.

Γιάννης Ματσούκας

Καθηγητής Χημείας

Κύριο Κώστα Γαβρόγλου

Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Κοινοποίηση: Αναπληρωτής Υπουργός Έρευνας και Καινοτομίας, Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Παιδείας

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Σε συνέχεια της ενημέρωσής μας, για την οποία σας ευχαριστούμε, σας γνωρίζω απόψεις και παρατηρήσεις με προτάσεις σχετικά με το θέμα των Ομοτιμοποιήσεων Καθηγητών Πανεπιστημίου.

Το θέμα της διαδικασίας Ομοτιμοποιήσεων είναι πολύ σοβαρό και θα πρέπει να υπάρξει νομοθετική ρύθμιση στην οποία να καταγράφονται, επίσης, τα κριτήρια συμβολής και προσφοράς του υποψήφιου Ομότιμου στην πρόοδο του Τμήματος και του Πανεπιστημίου.

Παρακαλώ όπως η τεκμηρίωση και η πρόταση συμπεριληφθεί στο νομικό κείμενο του Υπουργείου.

Είμαι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε σχετική πληροφορία και διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,
Γιάννης Ματσούκας

Professor of Chemistry

Professor, Department of Physiology & Pharmacology, and Department of Medicine, Faculty of Medicine, University of Calgary, Canada

Professor, Centre for Chronic Disease Prevention and Management, College of Health and Biomedicine, University of Victoria, Australia

Head, Postgraduate Program "Medicinal Chemistry: Drug Discovery and Design", University of Patras, Greece, 1997-2013

<http://excellence.minedu.gov.gr/listing/106-graduateprogram> [1]

http://youtu.be/i1dQDILrp_k [2]

<https://goo.gl/Cync87> [3] (CV)

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ - ΟΜΟΤΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η Ομοτιμοποίηση Καθηγητών είναι μία κορυφαία πράξη στη διαδρομή ενός μέλους ΔΕΠ και του Πανεπιστημίου που τον αναγορεύει.

Επιβεβαιώνει την ερευνητική και ακαδημαϊκή του διαδρομή για τη συμβολή και τη προσφορά του. Επιπλέον, του δίνει τη δυνατότητα να συνεχίζει να προσφέρει την εμπειρία του, τις γνώσεις του και τη δυναμική του, επ' ωφελεία του Πανεπιστημίου και του κοινωνικού συνόλου.

Η μέχρι σήμερα πρακτική εφαρμογή του ισχύοντος νόμου που διέπει τη διαδικασία Ομοτιμοποιήσεων, πρέπει να αλλάξει καθώς δημιουργεί και

επιτρέπει καταστάσεις, οι οποίες δεν συνάδουν με την αξιοκρατία και την αξιοπρέπεια του Πανεπιστημίου.

Η άμεση τροποποίηση της Νομοθεσίας είναι επιβεβλημένη, για να μην έχουμε τα σημερινά πρωτοφανή φαινόμενα, όπου κατώτερες βαθμίδες στις Γενικές Συνελεύσεις Τμημάτων καταψηφίζουν διακεκριμένους Καθηγητές, ακόμη και παγκοσμίου κύρους και προσφοράς, φοβούμενοι την εξέλιξή των. Σε κανένα Πανεπιστήμιο σε όλο τον κόσμο δεν συμβαίνει αυτό που συμβαίνει στην Ελλάδα, όπου οι μικρότερες βαθμίδες αποφασίζουν, με τα Πανεπιστήμια να μετατρέπονται πολλές φορές στις Γενικές Συνελεύσεις σε λαϊκά δικαστήρια συνδικαλιστών μελών ΔΕΠ.

Οι αποφάσεις για την Ομοτιμοποίηση πρέπει, εκ των πραγμάτων πλέον, να λαμβάνονται από ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΟΜΟΤΙΜΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ Ή ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ για να μην έχουμε τα φαινόμενα κατώτερων βαθμίδων Καθηγητών (Επίκουροι, Αναπληρωτές), πολλές φορές εξαρτημένοι, να αποφασίζουν για τις Ομοτιμοποιήσεις. Δεν θα πρέπει ούτε οι Γενικές Συνελεύσεις ούτε η Κοσμητεία να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων για τις Ομοτιμοποιήσεις για τους παραπάνω προφανείς λόγους.

Η σχετική νομοθετική ρύθμιση θα πρέπει να γίνει με σαφή και ξεκάθαρη διατύπωση. Η αξιοκρατική διαδικασία Ομοτιμοποιήσεων αφορά την αξιοπρέπεια του Πανεπιστημίου και συνδέεται άμεσα με την Ανάπτυξη και την Εθνική Οικονομία καθώς καταξιωμένοι και διαπρεπείς ερευνητές των Πανεπιστημίων, θα μπορούν να συνεχίζουν το Έργο τους με Διδασκαλία, Έρευνα και Καινοτομία, επ' ωφελεία του κοινωνικού συνόλου.

ΘΕΣΠΙΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΟΤΙΜΟΠΟΙΗΣΗ
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ:

Για την απονομή του τίτλου του Ομότιμου Καθηγητή σε μέλη Δ.Ε.Π. που εξέρχονται από την υπηρεσία, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω κριτήρια:

* Η ευδόκιμη ολοκλήρωση της θητείας του υποψηφίου, με θετική συμβολή στο ακαδημαϊκό κύρος και διεθνή αναγνώριση του Τμήματος και του Πανεπιστημίου.

* Η διαρκής παρουσία στο Τμήμα και η ενεργή συμβολή στην ανάπτυξη, λειτουργία, και διοίκησή του.

* Η διαρκής και ενεργή συμβολή στο διδακτικό έργο του Τμήματος και του Πανεπιστημίου. Η αξιολόγηση του υποψηφίου κατά την τελευταία πενταετία εκ μέρους των φοιτητών δεν θα πρέπει να είναι κατώτερη από το μέσο όρο εκείνης των μελών του Τμήματός του.

* Το διεθνώς αναγνωρισμένο επιστημονικό έργο (όπως τεκμηριώνεται από δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά και σε πρακτικά συνεδρίων υψηλού κύρους με σύστημα κριτών, ετεροαναφορές, συμμετοχή σε συμβούλια επιστημονικών περιοδικών, συνεδρίων, εκδόσεων κ.α). Πιο συγκεκριμένα, πρέπει ο αριθμός των εργασιών του υποψηφίου που έχουν δημοσιευθεί σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και σε πρακτικά συνεδρίων υψηλού κύρους (με σύστημα κριτών), καθώς και ο αριθμός των ετεροαναφορών του, να είναι υψηλότεροι από τους αντίστοιχους μέσους όρους των καθηγητών του Τμήματος ή τους μέσους όρους των καθηγητών του ιδίου επιστημονικού πεδίου σε αντίστοιχα Τμήματα Ελληνικών Πανεπιστημίων.

* Η καθοδήγηση ικανού αριθμού υποψηφίων διδασκτόρων στο Τμήμα

Σχετικά με το Νομοσχέδιο για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Το νομοσχέδιο, που άμεσα θα αναρτηθεί για διαβούλευση προέκυψε βάσει των εμπειριών των τελευταίων ετών σε διεθνές και εθνικό επίπεδο, καθώς και βάσει των προβλημάτων που ανέδειξε ο εθνικός και κοινωνικός διάλογος για την Παιδεία.

Το νομοσχέδιο

- απαντά στις προκλήσεις του διεθνούς ακαδημαϊκού περιβάλλοντος
- διασφαλίζει τις αναπτυξιακές προοπτικές της χώρας
- επιβεβαιώνει το δημόσιο χαρακτήρα των ΑΕΙ και την ανάγκη κοινωνικής συναίνεσης και εργασιακής ασφάλειας όσων τα υπηρετούν
- εξασφαλίζει όρους ελεύθερης πρόσβασης σε αυτά ανεξαρτήτως των κοινωνικών ανισοτήτων
- συνδέει τη λειτουργία των ΑΕΙ με τις τοπικές κοινωνίες και τις ανάγκες της περιφέρειας
- διευρύνει το πλαίσιο κοινωνικής λογοδοσίας και διαφάνειας των ΑΕΙ και, το κυριότερο, σέβεται το ακαδημαϊκό κεκτημένο του ευρωπαϊκού *universitas*.

Η φιλοσοφία που διέπει το παρόν νομοσχέδιο έχει παρουσιαστεί και συζητηθεί με τους Πρυτάνεις των Πανεπιστημίων και τους Προέδρους των Τ.Ε.Ι. Το νομοσχέδιο αντανακλά την **εμπιστοσύνη της πολιτείας στην ακαδημαϊκή κοινότητα**. Αυτό γίνεται μέσω προβλέψεων που

- αποκαθιστούν τον ακαδημαϊσμό στα ιδρύματα
- προσδίδουν μια νέα πνοή δημοκρατικής λειτουργίας στα ιδρύματα
- παρέχουν το πλαίσιο δημιουργίας ευρύτατων συναινέσεων στη διοίκηση των ΑΕΙ
- διευρύνουν, όσο ποτέ άλλοτε στην ιστορία της χώρας, την αυτοδιοίκηση των ΑΕΙ
- δημιουργούν θεσμούς μέσω των οποίων η ακαδημαϊκή κοινότητα θα προωθήσει συλλογικά στην πράξη τον Ενιαίο Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας
- περιορίζουν τη γραφειοκρατία
- παρέχουν δυνατότητες για τη διεύρυνση και διεθνοποίηση των προπτυχιακών σπουδών
- προωθούν τον εξορθολογισμό της λειτουργίας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και των διδακτορικών σπουδών.

Το παρόν σημείωμα παρουσιάζει το πνεύμα του νομοσχεδίου και επιγραμματικά τα βασικά του σημεία. Το νομοσχέδιο αναφέρεται σε Α. θέματα που αφορούν στη διοίκηση, Β. σε θέματα αμιγώς ακαδημαϊκά, και Γ. σε θέματα οργάνωσης των μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών.

Α. Στη Σύγκλητο θα συμμετέχουν οι Πρόεδροι **όλων των Τμημάτων** και ταυτόχρονα θα θεσμοθετηθεί το **Πρυτανικό Συμβούλιο** για τη διευκόλυνση της καθημερινής διοίκησης των Α.Ε.Ι.

Στις λειτουργίες διοίκησης και αντιπροσώπευσης, η **αποτελεσματικότητα της διοίκησης θα ενισχυθεί σημαντικά** μέσω της **εκλογής των Αντιπρυτάνεων**, και μάλιστα σε ξεχωριστό ψηφοδέλτιο από εκείνο των Πρυτάνεων και με **μονοσταυρία**. Κατ' αυτόν τον τρόπο, διευρύνεται στο μέγιστο η δημοκρατική νομιμοποίηση όλων των διοικούντων και ενισχύεται η δυνατότητα των μελών Δ.Ε.Π. που θέλουν να προσφέρουν συλλογικά χωρίς να δεσμεύονται από την εκ των προτέρων συγκρότηση οποιασδήποτε ομάδας ταυτόσημων απόψεων. Το βασικότερο όλων είναι ότι ενισχύεται η αποτελεσματικότητα της διοίκησης, καθώς αυτή βασίζεται στην ύπαρξη ενός Πρυτανικού Συμβουλίου που λειτουργεί με τους πλέον ευρείς και δυνατούς όρους κοινωνικής συναίνεσης.

Στα συλλογικά όργανα θα δοθεί θεσμικός λόγος στους φοιτητές και θα επανέλθει η **φοιτητική συμμετοχή στους Τομείς, τα Τμήματα και τη Σύγκλητο**. Οι φοιτητές δεν θα συμμετάσχουν στην εκλογή μονοπρόσωπων οργάνων (Πρόεδρος, Κοσμήτορας, Πρύτανης, Αντιπρύτανης).

Ο εθνικός και κοινωνικός διάλογος για την Παιδεία που διεξήχθη κατά τον προηγούμενο χρόνο κατέδειξε την **ανάγκη προώθησης του Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας**. Τον στόχο αυτό καλούνται να υπηρετήσουν τα περιφερειακά Ακαδημαϊκά Συμβούλια Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας (Α.Σ.Α.Ε.Ε.). Για **πρώτη φορά** θεσμοθετείται ένα όργανο σε επίπεδο περιφέρειας, το οποίο συγκροτείται από εκπροσώπους όλων των

Πανεπιστημίων, των ΤΕΙ και των Ερευνητικών Κέντρων (Ε.Κ.), οι οποίοι είναι μέλη Δ.Ε.Π./Ε.Π. ή ερευνητές της οικείας ή άλλης Περιφέρειας ή και από το εξωτερικό, με τετραετή θητεία. Τα ιδρύματα που συγκροτούν το Συμβούλιο θα εναλλάσσονται ανά τετραετία στην προεδρία του. Στα Α.Σ.Α.Ε.Ε. θα συμμετέχει και εκπρόσωπος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της κάθε Περιφέρειας. Τα Α.Σ.Α.Ε.Ε. θα έχουν ως κύριο σκοπό τη **χάραξη στρατηγικής** για την ανάπτυξη του Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας, **σε περιφερειακό επίπεδο**, εκτιμώντας τις αναπτυξιακές προοπτικές και τη στρατηγική που έχει κάθε ίδρυμα, τη δυνατότητα εκπαιδευτικών και ερευνητικών συνεργειών μεταξύ των ιδρυμάτων και τη διαμόρφωση κρίσιμων κοινών υποδομών. Με αυτό τον θεσμό αναμένεται να ενταθεί η αλληλεπίδραση και η συνεργασία των ιδρυμάτων με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και οικονομικούς συντελεστές της Περιφέρειας, των οποίων τη γνώμη θα ζητούν. Η συγκεκριμένη θεσμοθέτηση προέκυψε από την ανάγκη ύπαρξης **ενός οργάνου που χαράσσει στρατηγική, όχι στο στενό πλαίσιο ενός και μόνον ιδρύματος, αλλά συνολικά για όλα τα ιδρύματα της περιφέρειας**, προωθώντας εν τοις πράγμασι την ώσμωση, τη συνέργεια και την εξωστρέφεια, χωρίς να εμπλέκεται σε ζητήματα καθημερινής διοίκησης, αλλά ταυτόχρονα με αρμοδιότητες ουσιαστικής λογοδοσίας. Τα Α.Σ.Α.Ε.Ε. θα λειτουργούν συμπληρωματικά με το Εθνικό Συμβούλιο Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και την Επιτροπή Μελέτης των Οικονομικών της Εκπαίδευσης, **τα οποία έχουν ήδη θεσμοθετηθεί.**

Επιπλέον, προωθούνται ρυθμίσεις που ενισχύουν το **αυτοδιοίκητο των Α.Ε.Ι.** Πιο συγκεκριμένα:

α) Η διαδικασία προκήρυξης των θέσεων των καθηγητών Τ.Ε.Ι. θα διενεργείται εξ ολοκλήρου από τα οικεία ιδρύματα, με εξαίρεση τη διαδικασία για τη βεβαίωση ύπαρξης πίστωσης, όπως εφαρμόζεται ήδη για τα πανεπιστήμια.

β) Οι άδειες απουσίας των καθηγητών των Α.Ε.Ι. θα χορηγούνται αποκλειστικά από τον Πρύτανη / Πρόεδρο του οικείου ιδρύματος, ανεξάρτητα από τον αριθμό των ημερών απουσίας.

γ) Για την απόκλιση από το υποχρεωτικό ωράριο των καθηγητών που παράλληλα συμμετέχουν στα όργανα διοίκησης των ιδρυμάτων, θα εκδίδεται απόφαση από τον Πρύτανη / Πρόεδρο του οικείου ιδρύματος.

δ) Η αρμοδιότητα της σύστασης τομέων περιέρχεται στα Α.Ε.Ι.

Β. Περνώντας στα αμιγώς ακαδημαϊκά ζητήματα, θα δοθεί για πρώτη φορά **η δυνατότητα σε φοιτητές, εφόσον το επιθυμούν, να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν, επιπλέον των μαθημάτων του Τμήματος εισαγωγής τους, στο 25% των μαθημάτων ενός άλλου συνεργαζόμενου Τμήματος.** Η συνεργασία των Τμημάτων, στη βάση της συνάφειας των επιστημονικών αντικειμένων που θεραπεύουν, θα γίνεται μέσω συμφωνιών των Τμημάτων. Η επιτυχία στις εξετάσεις των μαθημάτων θα συνοδεύεται από αντίστοιχο πιστοποιητικό. Το μέτρο αυτό διευρύνει τους ακαδημαϊκούς ορίζοντες των φοιτητών και προσφέρει πρόσθετες ακαδημαϊκές δυνατότητες για όσους θέλουν να εμπλουτίσουν τα ακαδημαϊκά ενδιαφέροντά τους.

Τα Π.Μ.Σ. αποτελούν τον πλέον δυναμικά αναπτυσσόμενο κύκλο σπουδών που παρέχουν τα ελληνικά Α.Ε.Ι. Η ανάπτυξή τους την τελευταία δεκαετία αποτελεί δείκτη των υφιστάμενων δυνατοτήτων. Η απουσία ενός σταθερού και καθολικά αποδεκτού ακαδημαϊκού και νομοθετικού πλαισίου και οι αντιφάσεις που προέκυπταν από το συγκεκριμένο της ανάγκης ανάπτυξης των Π.Μ.Σ. αλλά και του δικαιώματος πρόσβασης των οικονομικά αδύναμων φοιτητών σε αυτά εντός συνθηκών δημοσιονομικής δυσχέρειας, δημιούργησαν ένα, εν πολλοίς άναρχο, τοπίο. Η εικόνα των Π.Μ.Σ. παρουσιάζει σήμερα μεγάλη ανομοιογένεια στη δομή, στο επίπεδο και στη χρήση των πόρων των προγραμμάτων αυτών. Υπάρχουν καταφανώς περιπτώσεις που η φοίτηση σε αυτά είναι παντελώς αδύνατη, όχι μόνο σε οικονομικά αδύναμους φοιτητές, αλλά και σε φοιτητές μέσου εισοδήματος. Στόχος της νομοθετικής παρέμβασης είναι να περιγραφούν **οι ακαδημαϊκοί όροι και οι λειτουργικές προϋποθέσεις που θα διασφαλίσουν υψηλής ποιότητας μεταπτυχιακές σπουδές.** Ταυτόχρονα λαμβάνεται μέριμνα, ώστε να **διασφαλιστεί η ελεύθερη πρόσβαση των φοιτητών στα Π.Μ.Σ. ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση.**

Η φιλοσοφία των προτεινόμενων διατάξεων στηρίζεται στην εμπιστοσύνη που πρέπει να διέπει τις σχέσεις της Πολιτείας με τα Α.Ε.Ι., και ταυτόχρονα εκφράζει τη μέριμνα για τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος και της **απρόσκοπτης πρόσβασης στο δημόσιο αγαθό της Παιδείας.**

Σύμφωνα με τα παραπάνω, **ενισχύεται** με τις προτεινόμενες διατάξεις **η αυτοδιοίκηση** των Α.Ε.Ι., τα οποία έχουν την ευθύνη για την ίδρυση, τη λειτουργία και την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Ταυτόχρονα, ο Υπουργός έχει **δικαίωμα αναπομπής** της απόφασης της Συγκλήτου περί ίδρυσης Π.Μ.Σ. αν διαπιστώσει: (α) ότι υπάρχει πρόδηλη δυσαναλογία μεταξύ των τελών φοίτησης και των παροχών προς τους φοιτητές, ή (β) ότι το ύψος των τελών

φοίτησης είναι τέτοιο που καθιστά αδύνατη ή δυσχερή τη συμμετοχή σε Π.Μ.Σ. φοιτητών περιορισμένης εισοδηματικής ικανότητας, παραβιάζοντας τη γενική ελευθερία πρόσβασης στην παιδεία, ή (γ) ότι δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένο το λειτουργικό κόστος του Π.Μ.Σ. Επίσης, στον Υπουργό παραμένει και η τελική απόφαση έγκρισης των διακρατικών Π.Μ.Σ.

Συνδεδεμένη με την αυτοδιοίκηση είναι η **ενίσχυση της διαφάνειας στη διαχείριση των Π.Μ.Σ.** Ετησίως θα δημοσιοποιείται, με ανάρτηση στην ιστοσελίδα των Α.Ε.Ι., ο απολογισμός εσόδων – εξόδων κάθε Π.Μ.Σ., με αναγραφή της κατανομής των δαπανών ανά κατηγορία, και ιδίως του ύψους των τελών φοίτησης, των αμοιβών των διδασκόντων στα Π.Μ.Σ. και του αριθμού των διδασκόντων που τις εισέπραξαν. Επίσης, κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου, τα Α.Ε.Ι. οφείλουν επιπλέον να δημοσιοποιήσουν τον απολογισμό για τα έτη 2012 έως 2016.

Στο ίδιο πνεύμα, η διασφάλιση της ποιότητας των Π.Μ.Σ. αναβαθμίζεται με εσωτερική και εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση. Η εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση πραγματοποιείται περιοδικά (παρακολουθήση ανά έτος και τελική αξιολόγηση ανά πενταετία) από **Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.)**, η οποία συγκροτείται με απόφαση της οικείας Κοσμητείας και αποτελείται από εννέα έως δέκα πέντε μέλη Δ.Ε.Π./Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητές από Ιδρύματα του εσωτερικού ή εξωτερικού. Οι αξιολογήσεις δημοσιοποιούνται στο διαδικτυακό τόπο των ιδρυμάτων και κοινοποιούνται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Η ελεύθερη πρόσβαση των φοιτητών στα Π.Μ.Σ. διασφαλίζεται ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση.

Για τον λόγο αυτό **ενισχύεται η ίδρυση δωρεάν Π.Μ.Σ.**, καθώς προσημετρικά η λειτουργία Π.Μ.Σ. χωρίς τέλη φοίτησης κατά τις επιχορηγήσεις των ιδρυμάτων. Ταυτόχρονα, ενισχύεται η δωρεάν φοίτηση σε όσες περιπτώσεις υπάρχουν τέλη φοίτησης, ορίζοντας ότι σε κάθε Π.Μ.Σ. **το 40% των φοιτητών απαλλάσσονται των τελών φοίτησης, βάσει οικονομικών κριτηρίων.** Αν οι φοιτητές με χαμηλό εισόδημα υπερβαίνουν το 40%, το Υπουργείο θα εξετάζει τη δυνατότητα κάλυψης των τελών, με επιπλέον επιχορήγηση του ιδρύματος ή του Υπουργείου. Πέραν των ανωτέρω, παρέχεται η δυνατότητα επισπεύδοντος ιδρύματος σε περίπτωση διδρυματικών Π.Μ.Σ. Πέραν των ανωτέρω, παρέχεται η δυνατότητα απαλλαγής φοιτητή από τα τέλη φοίτησης με παροχή επικουρίας, αποκλειστικά ακαδημαϊκού περιεχομένου, στο ίδρυμα. Από την πλευρά τους, τα ιδρύματα καλούνται να καλύπτουν τις λειτουργικές ανάγκες των Π.Μ.Σ. πρωτίστως από τα λοιπά μέσα χρηματοδότησης και μόνο αν αυτά δεν επαρκούν, μπορούν να επιβάλουν τέλη φοίτησης. Τα ιδρύματα στην απόφαση ίδρυσης Π.Μ.Σ. καλούνται να καταθέσουν ειδική αιτιολόγηση της τυχόν ανάγκης επιβολής τέλους φοίτησης, καθώς και του ύψους του τέλους αυτού σε αναλογία προς τις πάσης φύσεως παροχές προς τους φοιτητές. Επιπλέον, δίνεται η δυνατότητα στο 1/3 των μελών Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος να αντιλέξει σε περίπτωση που θεωρεί ότι το οριζόμενο στην εισήγηση τέλος φοίτησης είναι υψηλό, και αυτό δημιουργεί απαίτηση από την Σύγκλητο να αποφανθεί αιτιολογημένα επ' αυτών των αντιρρήσεων.

Η **ακαδημαϊκότητα των Π.Μ.Σ.** διασφαλίζεται και με μια σειρά διατάξεων που σκοπό έχουν να συνδέσουν τη λειτουργία **υψηλής στάθμης Π.Μ.Σ.** με τις **αντικειμενικές δυνατότητες των Τμημάτων.** Σύμφωνα με αυτό το σκεπτικό, ορίζεται ότι Π.Μ.Σ. οργανώνονται και λειτουργούν σε αυτοδύναμα τμήματα που παρέχουν σπουδές πρώτου κύκλου. Μη αυτοδύναμα τμήματα των Α.Ε.Ι. μπορούν να συμμετέχουν σε διατμηματικά ή διδρυματικά Π.Μ.Σ. μόνο σε συνεργασία με αυτοδύναμα τμήματα. Οι διδάσκοντες σε Π.Μ.Σ. προέρχονται κατά 60% τουλάχιστον από τα μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος (και 80% σε περίπτωση διατμηματικού). Τέλος, διασφαλίζοντας την ουσία της έννοιας του δημόσιου λειτουργού της εκπαίδευσης, ορίζεται ως προτεραιότητα η συμμετοχή αμισθί σε Π.Μ.Σ. έναντι της συμμετοχής επ' αμοιβή. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι για να αμειφθεί μέλος Δ.Ε.Π. για τη συμμετοχή του σε Π.Μ.Σ., πρέπει να συμμετέχει αμισθί σε τουλάχιστον ένα Π.Μ.Σ. του Τμήματός του ή άλλου Τμήματος του ιδίου ή άλλου Α.Ε.Ι. και η αμοιβή αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% των μηνιαίων τακτικών αποδοχών του.

Γ. Προχωρώντας στον **τρίτο κύκλο σπουδών**, ο οποίος παρέχεται από αυτοδύναμα Τμήματα Πανεπιστημίων, ορίζονται διατάξεις που συστηματοποιούν τη διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδασκόντων, τον ορισμό των επιβλεπόντων και των τριμελών συμβουλευτικών επιτροπών, τις υποχρεώσεις των υποψηφίων διδασκόντων και τη διαδικασία υποστήριξης της διατριβής.

Στη φιλοσοφία της ενίσχυσης του Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας κρίνουμε ως ιδιαίτερα σημαντική την εισαγωγή διάταξης, σύμφωνα με την οποία μπορεί να δοθεί από το Τμήμα εντολή επίβλεψης διδακτορικών διατριβών και σε μέλη Ε.Π. Τ.Ε.Ι. (καθηγητές, αναπληρωτές καθηγητές, και μόνιμους επίκουρους καθηγητές) ή ερευνητές Α', Β' ή Γ' βαθμίδας από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13α του ν. 4310/2014, με την προϋπόθεση όλοι οι ανωτέρω να είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Η διάταξη αυτή θα αναβαθμίσει τις ακαδημαϊκές δυνατότητες των μελών Ε.Π. και των ερευνητών, δίνοντας στα Πανεπιστημιακά Τμήματα με τα οποία